

РЕШЕНИЕ

№ 5123

гр. София, 28.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав,
в публично заседание на 17.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **581** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс.

Образувано е по жалба на С. И., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [жк], [жилищен адрес] чрез адв.А.-САК, с посочен по делото съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.1, ап.3, срещу Решение на УС на НФК от проведено заседание от 18-21.11.2022г., в частта с която депозираният от него проект по програма „Творческо развитие“ за 2022г. не е одобрен за финансиране.

Твърди се незаконосъобразност на оспореният акт поради допуснато нарушение на чл.59 ал.2 АПК – липса на фактически и правни основания въз основа на които не е удовлетворено искането за финансиране на жалбоподателя, липса на конкретика относно установени несъответствие на заявеният проект с общите критерии по чл.8 ал.2 от Наредба № Н-5/27.06.2007г. и допълнителните такива от условията на конкурса.

Относно изложените мотиви в акта – „към момента на кандидатстване към НФК, специализацията на кандидата вече е започнала, което не отговаря на условията на програмата“ жалбоподателят излага твърдение за незаконосъобразност, от една страна - защото към този момент специализацията на жалбоподателя още не е започнала, а от друга - защото в самите условия на конкурса липсва подобно изискване. Проекта с който кандидатства С. И. се отнася до финансира за настаняване по посочената специализация за м.ноември и декември 2022г. и м.януари 2023г.,което според него съвпада с определеният с правилата времеви обхват на

програмата.

Съгласно чл.25 от ЗЗРК органи на фонда са управителният съвет и изпълнителният директор. По силата на чл.26 ал.2 от ЗЗРК председател на управителния съвет е министърът на културата.

Разпоредбата на чл.25 ЗЗРК, прочетена съвместно с нормата на чл.29 ал.1 от с.з. съгласно която изпълнителния директор представлява фонда, докато съобразно чл.28 от закона председателя на УС единствено свиква и ръководи заседанието на управителния съвет и сключва и прекратява трудовия договор с изпълнителния директор по решение на управителния съвет, налага извода, че УС представлява орган на НФК, но представителната власт по отношение на фонда, в т.ч. всички негови органи се осъществява от изпълнителния директор. Самостоятелна представителна власт по отношение отделните органи на фонда не е предвидена, като е предвидена изрична по отношение на фонда – от изпълнителния директор. Това е и надлежният ответник конституиран служебно от съда по делото.

Така конституираният ответник изразява становище за неоснователност на депозираната жалба.

Министъра на културата, в качеството му на председател на УС на Фонда е конституиран като заинтересована страна и същият изразява становище за неоснователност на жалбата.

Представителят на СГП - Прокурор П. изразява становище за основателност на депозираното оспорване.

Процесната жалба е допустима и редовна, като подадена от активно легитимирано лице, адресат на заповедта, в срока по чл.149 ал.1 от АПК, срещу подлежащ на обжалване акт, в съответствие с изискванията на чл.150 и чл.151 от АПК и като такава подлежи на разглеждане по същество.

По съществуващото на спора и с оглед твърденията на страните и предмета на служебна проверка съдът съобрази:

С решение по протокол № 13-1 от неписъствено заседание по електронна поща на УС на НФК на основание чл.13 ал.3 от Правила за организация на работа на УС на НФК и устройството и дейността на НФК, състояло се на 27.06.2022г. и на основание чл.4 ал.6 от Наредба № Н-5 от 27 юни 2007г. е обявен конкурс по програма „Творческо развитие“, приета е обява за конкурса, формуляри, образци на документите и условия за кандидатстване.

Конкурсната програма е обявена на интернет страницата на Национален фонд „Култура“ в модул „Участници“ /виж https://programs.ncf.bg/web/files/sessions/204/terms_document/2022-tru-usloviqdocx.pdf/, като съгласно обявлението, кандидатстването се осъществява онлайн с определен срок за кандидатстване от 12.08.2022 г. до 15:00 ч. на 13.09.2022 г.

С т.4 от Заповед № 3-303-7/25.08.2022г. и на основание чл.8а от Наредба № Н-5 от 27 юни 2007 и Решение на УС на НФК, изпълнителният директор на фонда е назначил техническа комисия в тричленен състав по посочената програма, а със Заповед № 3-303-12/20.09.2022г. на основание чл.7 и чл.8б от Наредбата е назначена определената с Решение на УС от 19.09.2022г. експертна комисия по програмата в 5членен състав/решенията на УС виж на л.111 от делото/.

С т.4 от решение по протокол № 23 от проведено „продължаващо редовно видео заседание състояло се на 21.11.2022г.“ на УС на НФК са приети резултатите по програмата, така, както са предложени от експертната комисия. Това е и оспорваният

акт, предмет на настоящото производство.

По делото е приложен доклад от работата на експертната комисия към който е приобщен протокол от работата на техническата комисия. С молба от 23.05.2023г./виж л.236/ от делото изпълнителния директор на НФК заявява, че НФК не разполага с доклад с пет мастилени подписа от работата на Експертната комисия и такъв не е съставян. Логично изниква въпросът как на стр.224 от делото е представен заключителен лист на доклада с пет подредени един под друг подписа, още повече – когато видно от изявлението на страната, заседанието е проведено дистанционно по електронна поща – обстоятелство, което съдът ще обсъди малко по-надолу. С цел избягване противоречие следва да се подчертае, че нормативния термин съгласно чл.9 от Наредбата е доклад, докато фактическото обозначение на документа в работата на органа е протокол, като по-надолу в настоящото решение и що се касае до анализа на дейността на Експ.комисия – двата термина следва да се възприемат тъждествено, тъй като не името а съдържанието на документа е това, което определя правната му същност и последици.

Нито към протокола от дейността на техн.комисия, нито към доклада от дейността на експертната комисия не са представени експертни или оценителни таблици, така, че да се установи дали проект № TRU2022-0709-1001-16518 на С. И. е бил установен като недопустим или като неотговарящ на изискванията на финансиране.

Видно от описаният протокол за работата на УС на НФК от 21.11.2022 в изказванията на Б. П. се анализира проектът на С. И. „който се класира на първо място до последните два дни“ /виж л.148 от делото/, който е на 6-месечна специализация, „но тя се провежда в периода 28 септември 2022г.-22март 2023г. и изрично е посочил, че първите 3 от 6-те месеца ще си ги осигури“. Като продължение и в отговор е налице изказване единствено от Б.Т./член на УС/, която е посочила, че „има правила, когато един проект е започнал не може да се нарушават правилата“, като предложение следва да даде експертната комисия, а УС да даде решение.

На тази база и по предложена юридическа формулировка УС решава „резултатите да се гласуват така, както са предложени от експертната комисия“.

С обявление на интернет страницата на НФК /виж <https://ncf.bg/bg/novini/rezultati-po-programa-tvor-ch-esko-razvitie/282/> са обявени резултатите от проведения конкурс по Програма „Творческо развитие“ ‘22 г., подредени в низходящ ред според средния брой на получените точки, съответстващ на наративната оценка, дадени от Експертната комисия по Програмата. Резултатите може да откриете [ТУК](#)./

При активиране на хипервръзката „ТУК“, се активира и оценъчна карта за проектите, представена и като частична разпечатка на л.33 от делото, като под финално становище за процесният проект е отбелязано: „кандидатът е професионалист, а специализацията, за която е избран в един от най-престижните образователни институти в света, категорично ще спомогне за неговото творческо развитие. Кандидатурата е прилежно подготвена, ясно мотивирана и с подробно описани потенциални резултати. Приложен е документ, който доказва, че кандидатът е селектиран със стипендия за позицията. Бюджетът е реалистичен и ясно обоснован. Към момента на кандидатстване към НФК, специализацията на кандидата вече е започнала, което не отговаря на условията на програмата. Проектът не е одобрен за финансиране“ и срещу проектното предложение в графа „отпусната сума“ е поставен

индекс „0“.

Като продължение, съдът съобрази:

Процесното решение е постановено от компетентен орган, надлежно конституиран с решение на УС и заповед на изпълнителния директор на НФК, заседавал в съответствие с изискванията за кворум, респ. - в съответствие с чл.146 т.1 АПК.

С оглед твърденията на страните и предмета на служебна проверка по чл.146 т.2 и т.3 от АПК, съдът съобрази:

С Наредба № Н-5 от 27.06.2007 г. за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд "Култура"/Наредбата/ се определят условията и редът за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Националния фонд "Култура"/чл.1 от Наредбата/.

Съгласно чл.3 от Наредбата, Управителният съвет на Фонда ежегодно до края на месец март приема програма за темите на конкурсите през текущата календарна година. Като по силата на чл.4 ал.1 УС на НФК приема решение за обявяване на конкурс в съответствие с темите, включени в програма по чл. 3. С решението се определят: 1. условията на конкурса и образците на конкурсната документация; 2. общият размер на финансовите средства, с които ще бъдат подпомогнати кандидатстващите проекти; 3. срокът и начинът за подаване на документите; 4. специалните изисквания към кандидатите и проектите извън посочените в чл. 5.

Във връзка с реда и условията за провеждане на конкурса и разглеждане на проектните предложения, разпоредбата на чл.7 ал.1 от Наредбата предвижда, че проектите по чл. 4, ал. 1 се оценяват от експертна комисия, която се състои от доказани творци и експерти в съответното културно направление. Управителният съвет одобрява правила за номиниране на експерти за участие в експертната комисия. Поименният състав на експертната комисия, включително нейният председател, се предлага от изпълнителния директор и се одобрява с решение на Управителния съвет. По силата на ал.2 на посочената разпоредба, изпълнителният директор може да назначи техническа комисия, която да извърши проверка за допустимост на проектите. Техническата комисия се състои от нечетен брой членове, като в състава ѝ задължително участва един служител на Фонда, един експерт с юридическо образование и един експерт с висше икономическо образование.

Дотук изведените нормативни условия, видно и гореизложената фактическа обстановка са спазени в рамките на административното производство. Като продължение:

Проверката за допустимост на проектните предложения и съответствието им с условията на конкурса се осъществява от техническата комисия/арг. чл.8 ал.1 от Наредбата/. От своя страна, нормата на чл.8а ал. 6 от с.н.а предвижда, че след приключване на проверката за административно съответствие и допустимост техническата комисия изготвя протокол за дейността си, който се подписва от председателя и от членовете на комисията. В протокола се посочват допуснатите за разглеждане проекти, недопуснатите проекти, както и мотивите за констатираните несъответствия, размерът на заявения бюджет от всеки от кандидатите и размерът на установените от комисията недопустими разходи в бюджета на съответния проект.

Съгласно чл.8 ал.3 от Наредбата, проверката за допустимост за всеки проект се документира чрез попълване на таблица. В таблицата се посочват мотиви, в случаите на недопустимост, включително недопустимите и необосновани разходи за всеки

отделен проект.

Видно от данните по делото и въпреки многократно даваните указания на ответника за представяне на цялата преписка в т.ч. и протоколи от дейността на експертната и техническа комисия ведно с придружаващите ги документи – такива таблици не са представени. Такива липсват и на интернет страницата на НФК. Преди да приложи фикцията на чл. 161 ГПК, съдът съобрази още:

По силата на чл. 8а ал.1 и 2 техническата комисия извършва проверка за допустимост на кандидатите и подадените проекти и съответствието им с изискванията на обявения конкурс, като минималното съдържание на проверката за допустимост включва следните критерии по ал.2, а именно - 1. отговарят ли кандидатите на изискванията на чл. 5, ал. 1 и налице ли са отрицателните предпоставки на чл. 5, ал. 2; 2. съответстват ли проектите на задължителните изисквания на съответната програма, представени ли са всички документи съгласно конкурсните условия и съответстват ли представените документи на задължителните образци, включително на декларациите за наличие или липса на обстоятелства съгласно условията на конкурса; проверката не обхваща документи, представени по преценка на кандидата, с оглед препоръчително или примерно посочени в условията на програмата критерии; 3. отговаря ли представеният бюджет на задължителните изисквания и в съответствие ли е с конкурсните условия; 4. налице ли са недопустими или необосновани разходи в бюджета на съответния проект.

Въпреки липсата на надлежно изготвена и представена оценителна таблица от дейността на техническата комисия, то видно от решението на Експ.комисия и впоследствие – на УС на НФК и с оглед нормативно разписаната последователност на оценъчните действия, следва да се приеме, че проектът на жалбоподателя е бил приет и разгледан като допустим за оценяване. В този смисъл същият не е бил преценен като недопустим в резултат от дейността на техническата комисия. Като следствие е разгледан от Експертната.

Съгласно чл.8 от Наредбата, в действалата към датата на приемане решението и редакция - проектите, които кандидатстват за получаване на средства от фонда, се оценяват от експертната комисия съобразно критерии, посочени в условията за кандидатстване.

В този смисъл може да се приеме, че съответствието с условията за кандидатстване, съобразно странната нормативна конструкция на процедурата е обстоятелство подлежащо на оценка от експертната комисия, след работата на техническата.

Видно от обявените условия на конкурса - обявлението за самата програма, раздел „Условия за кандидатстване“/виж л.12 и сл. от делото/ сред целевите групи са „обучаващи се и професионални артисти...“. В графа „Срокове и времеви обхват“ е посочено, че „Проектните дейности, финансирани от НФК следва да започнат не по-рано от датата на подписване на договора и да бъдат приключени и отчетени в посочените от договора срокове. По програмата са допустими разходи за пътуване в рамките на посоченият в Индикативната програма на НФ „Култура“ период на сесията и преди сключване на договорите, когато дейностите ще се осъществяват след сключване на договора“.

В този смисъл в условията на програмата е заложено изискване дейностите да не започват по-рано от подписване на договора. Съгласно чл.12 ал.2 от Наредбата договор се сключва от изпълнителния директор на фонда в двуседмичен срок от съобщаването на резултата от конкурса.

Не е спорно и между страните, че към момента на подаване на кандидатурата г-н И. е бил приет на специализация в чужбина, която именно специализация е и предмет на проектното му предложение. Като три от месеците по специализацията му съвпадат с времевият обхват на програмата „Творческо развитие“, респ. обучението му е започнало преди подписване на договора.

Успоредно с това и видно от нормата на чл.8 от Наредбата именно експертната комисия следва да установи и съответствието на предложението с обявените условия на конкурса. Въпросът, който ще бъде разгледан по-нататък е дали това именно изискване е посочено като неспазено от страна на Експ.комисия, т.е. това ли е основанието на което проектът е оценен с 0 точки и като следствие и от УС, тъй като видно от приетото в оспорваното решение на УС, „проектът е оценен така, както е предложила експертната комисия“.

По силата на чл.8б /в действащата редакция по време на приемане решението на експертната комисия/, съответно съгласно ал.2 - председателят на експертната комисия разпределя проектните предложения между експертите в експертната комисия.

По силата на ал.3 експертната оценка на всеки проект се извършва от двама експерти независимо един от друг, като текстът на ал.4 предвижда, че по отношение на експертната оценка проектните предложения се оценяват съгласно таблица за оценка.

Видно от данните по делото такава таблица за оценка не е съставяна. Успоредно с това липсват и данни как е разпределено проектното предложение и между кои експерти. Нещо повече – по силата на чл.8б ал.5 от Наредбата/в действалата към датата на приемане решението на експертната комисия, редакция/ при разлика в оценките повече от 20 на сто, председателят на комисията възлага оценяването на трето лице – член на експертната комисия. Окончателната оценка е средноаритметична от дадените оценки на двамата оценители с под 20 на сто разлика.

Приложената по делото административна преписка не позволява изобщо да се прецени извършвана ли е оценъчна дейност от двама експерти на проектното предложение, така, че окончателната оценка да бъде определена като средноаритметична от двамата експерти. Видно от данните по делото и дадените показания от страна на свидетеля Т. И. Н., тя заявява, че е била определена да оцени проекта, тя е оценила същият с максимален брой точки – 100, като отговарящ на всички условия по проекта, като по нейни свидетелства и другият оценяващ - С. И. също е поставил оценка от 100 точки. Успоредно с това, по делото след изрични указания от съда, свидетелят И. представя кореспонденция с г-жа С., експерт „Програми и проекти“ в НФК, видно от която г-жа С. указва на оценяващият член на Експ.комисия, че във връзка със шест оценъчни карти точките следва да се променят и и изпраща приложена таблицата с оценките, които трябва да се поставят, като ясно заявява, че финалният вариант на таблицата е обсъден с ръководството на НФК.

Така, след като по делото са налице данни, че оценителят Т. И. е дала оценка от 100 точки дори другият оценител да не е дал също 100 точки, а да е определил 0, то пак средноаритметичният сбор от точки би класирал предложението с оценка от 50 точки, като в съответствие с посочената ал.5 би следвало оценяването да бъде възложено на трето лице, а окончателната оценка са бъде средноаритметична от двамата оценители с под 20 на сто разлика.

В този смисъл съдът приема, че нормата на 8б ал.2 е нарушена, тъй като не е налице акт на разпределение на проектите от председателя, а видно от данни по

делото същите са разпределяни от експерта С.. Този извод се подкрепя пряко от свидетелските показания на председателя на експертната комисия относно начина на разпределение на проектните предложения, върху когото също, видно от приложените доказателства е оказван натиск за промяна на оценки, както и от показанията на свидетеля И. – член на Експ.комисия на който е бил възложен проектът за оценяване.

Свидетелски показания се непротиворечиви, систематични, ясни, представени от лица преки участници в процедурата, възприели пряко и неопосредено посочените факти от обективната действителност, като съдът приема, че показанията са безпристрастно дадени и не е налице основание същите да не бъдат кредитирани. Още повече, че от страна на ответника, въпреки многобройните указания и дори наложена глоба за неизпълнение на съдебни указания - не са представени доказателства относно представяне преписката в пълнота в т.ч. и протоколите от работата на двете комисии ведно с придружаващите ги и съставени документи, в частност – оценителни таблици, начин на разпределение на проектите и прочее...

На следващо място, нарушена е нормата на чл.8б ал.4 от Наредбата като от ответника не е представена таблица за оценка с поставените от оценителите от Експ.комисия точки за конкретният проект и в този смисъл е неясно изобщо как е обективизирана оценката. В своите показания свидетелят И. ясно заявява, че е оценила проектът със 100 точки, като видно от последвалата комуникация и след решение на ръководството на НФК и е изпратен мейл в който и се указва, че точките следва да бъдат променени на 0. Затова и същата е подписала протокола от дейността на Експ.комисия с особено мнение, както впрочем е направила и председателят П..

На трето място, нарушена е нормата на чл.8б ал.5 от Наредбата, тъй като при разлика от 20 на сто е следвало оценката да бъде разпределена за изготвяне и от трети член на комисията. Нарушена е и нормата на чл.8б ал.5 от Наредбата съгласно която окончателната оценка е средноаритметична от дадените оценки на двамата оценители с под 20 на сто разлика.

Всъщност с оглед всички данни по делото за съдът остава напълно неясно как е формирана оценка от 0 точки за кандидата. Както по-нататък в решението ще бъде обсъдено прякото и дословно възприемане решението на Експ.Комисия от страна на УС на НФК, което в такава хипотеза води до пълна липса на мотиви на оспореният акт.

Нещо повече, поставянето на оценка от УС, наместо от експертната комисия е в пряко нарушение на чл.8б ал.5 от Наредбата. Очевидно е налице коренна разлика в оценките на проекта дадени от оценяващият експерт и окончателно поставената от УС на фонда. Ясно следва да се посочи – свидетелят Н. заявява, че не е променяла оценката си. Ответника не представя никакви оценителни таблици. Председателят П. потвърждава, че проектът е бил оценен със 100 точки. В този смисъл е налице промяна на оценката неясно от кого, но очевидно не и от оценяващият и очевидно не и от процедурата по артибтриране на разминаващи се оценки.

Съгласно редакция на чл.9а ал.1 от Наредбата, /действала към датата на приемане на оспореният акт/ по решение на Управителния съвет на фонда конкурсът по чл. 4, ал. 2 и оценката на кандидатите по чл. 4, ал. 5 може да се проведе от него. Очевидно обаче УС на НФК не е приемал решение с което той да проведе изцяло конкурса, а напротив – избрани и конституирани са нарочни помощни комисии, които да извършат оценъчна дейност в съответствие с правомощията си. Видно от данните по делото УС е приел и класирал кандидатите така, както са оценени от Експ.комисия.

Видно от данните по делото УС не е приел и класирал кандидатите така, както са оценени от Експ.комисия защото от всички данни по делото е ясно, че проектното предложение на жалбоподателя е получило различен оценителски резултат. Нормата на чл.8б ал.5 от Наредбата /в относимата редакция/ се говори за окончателност на оценката след изчерпване процедурата по оценяване в Експ.комисия.Т.е. ясно може да формира извод, че оценката е била различна. И доколкото съдът не установява с точност каква е оценката, то това е резултат от допуснатите нарушения от страна на административния орган непозволяващи да се изведе яснота и последователност в действията му, както и обосноваост и мотивираност на окончателните му разпоредителни волеизявления.

В хипотеза като процесната УС следваше ясно да заяви или поне да приложи към своето решение поставените оценки от отделните оценители от Експ.комисия,така,че да се прецени защо и на какво основание той възприема тяхното класиране на проекта с 0 точки, което очевидно също е фактически невярно обстоятелство.

Извън това и след като е налице нарушение от страна на Експр.комисия във връзка с цялата оценъчна дейност до степен на пълна неяснота как изобщо е формирана оценката на проектното предложение, то приемането на решение от страна на УС преповтаряващо и валидиращо дейността на Експ.комисия преповтаря и валидира допуснатите от нея процесуални нарушения.Още повече – през призмата на чл.10 ал.3 от Наредбата съгласно която управителният съвет обсъжда доклада по чл. 9, ал. 3, като с решението си определя окончателно проектите, спечелили конкурса, и размера на тяхното финансиране. Обсъждане, каквото очевидно от протокола не е провеждано.

На следващ място и с определение № 4054 от 12.05.2023г. и по искане на жалбоподателя, съдът е открил производство по реда на чл.193 ГПК по оспорване автентичността на Протокол от работата на техническата комисия, назначена със заповед № 3-303-7/25.08.2022г. на изпълнителния директор на Национален Фонд „Култура“ по програма „Творческо развитие“ за 2022г. и на автентичността на Протокол от работата на експертната комисия, назначена със заповед № 3-303-12/20.09.2022г. на изпълнителния директор на Национален Фонд „Култура“ по програма „Творческо развитие“ за 2022г.

Съгласно нормата на чл.194 от ГПК съдът може да се произнесе по оспорването на документа и с решението по делото. Ето защо и с оглед откритото производство следва да се отбележи:

Във връзка с оспорването на протокола от работата на техническата комисия, съдът съобрази,че същият е подписан надлежно от лицата, определени за членове на техническата комисия, в който смисъл същият представлява автентичен документ. В тази връзка той не следва да бъде изключван от доказателствения материал по делото.

Отделно от това жалбоподателят не ангажира никакви доказателства или доказателствени средства относно установяване неавтентичност на посоченият документ, въпреки предоставената му възможност.

Относно верността на съдържанието му и с оглед факта, че проектът не е бил отстранен на етап недопустимост по преценка на техническата комисия, то съдът приема, че не е налице необходимост от произнасяне относно неблагоприятните последици, които същият обективира за жалбоподателя. Такива от дейността на техническата комисия не са настъпили. След като е налице документ отразяващ

допустимост до оценка на проектното предложение и същото е било оценено от последващият помощен орган – Експ.комисия, респ. - след като жалбоподателя твърди,че проектът е допустим то е налице съвпадение на волите и изявленията до степен опровергаваща всяка проверка за истинност на самият документ. Формира се извода,че дейността на техническата комисия е приключила със становище за допустимост на проекта, каквото е и становището на жалбоподателя. Успоредно с това и предвид факта,че е налице документ инкорпориран в главният, оспорван административен акт налага извода, че проверката за неговата вярност е част от проверката за незаконосъобразност на оспорваният акт, която съдът осъществява понастоящем.

Във връзка с протокола от работата на експертната комисия и след многобройните указания на съда, в т.ч. и наложена глоба на ответника по делото е представено копие на протокола подпечатано „сверен с електронен оригинал“. Същото копие съдържа подпис на всички членове на експертната комисия.

По силата на чл.194 ал.1 ГПК съдът извършва проверката чрез сравняване с други безспорни документи, чрез разпит на свидетели или чрез вещи лица.

В процесният казус и след указания на съда, жалбоподателят е заявил,че желае да установи посоченото обстоятелство,чрез разпит на свидетели,допуснати и призовани от съда, като впоследствие се е отказал от разпит на свидетеля Х.. По делото са разпитани свидетелите П. и Н..

От дадените показания на свидетелите П. и Н. в проведеното на 05.06.2023г. открито съдебно заседание – оценките на всеки проект се качват в гугъл таблица от всеки оценител. Поставената от св.П. оценка във връзка с крайното решение на Експертната комисия е била максимална от 100точки.Впоследствие с нея се е свързал координатора на проекта С. с искане точките да бъдат занулени. Като следствие от съдебно дадени указания, свидетелят предоставя до съда комуникацията си по ел.адрес с г-жа С. която потвърждава твърденията и. Относно начина на подписване на протокола заявява, че е подписала протокола с особено мнение, като е подписала протокола след като го е получила по имейл, разпечатала го е, подписала се е срещу името си и е сканирала обратно и изпратила подписаният от нея протокол по ел.адрес. Т.е.,че не е налице физическо подписване на протокола.

От дадените показания на св. И. се установя,че арбитър за разлика в оценяването на проекта не е назначаван,като тя е оценила проекта със 100точки, колкото е поставил и другият оценяващ – колегата и С. Х.. Заявява още,че не е променила точките си след като координатора е поискал това от нея/за което прилага и кореспонденция по електронен път потвърждаваща думите и/. Относно начина на подписване на протокола заявява, че е подписала протокола с особено мнение, като е подписала протокола след като го е получила по имейл, разпечатала го е, подписала се е срещу името си и е сканирала обратно и изпратила подписаният от нея протокол по ел.адрес.Т.е.,че не е налице физическо подписване на протокола.

Срещу дадените показания на свидетелите не е постъпило възражение от ответника нито са формирани насрещни доказателствени искания или ангажирани доказателства.

С молба до съда от 15.05.2023г./виж л.177 от делото/ изпълнителният директор на НФК представя обяснителна записка с която заявява,че протоколът е подписан хибридно он-лайн и на място,като на място е подписан от членовете на експертната комисия – К., Х. и К., а по електронна поща от г-жа Н. и г-жа П..Заявява още, че не е

създаван оригинал с мокри подписи. Успоредно с това – докладът е направен устно и е записан в протокола от заседанието на УС от 21.11.2022г. Към същата обяснителна записка прилага/виж стр.179 и стр.186 от делото/, протокол от дейността на Експр.комисия на който са отразени 5бр. подписи срещу името на всеки от членовете на комисията. Същият вариант на протокол е приложен и към негова молба от 23.05.2023г. на стр.194 от делото.

В този смисъл и на първо място за съда е непонятно как е оформена въпросната страница съдържаща всички подписи на членовете на експертната комисия при реалната липса на мокри подписи на двама от членовете на комисията. На второ място още по-непонятно е как същите са подпечатани с печат „сверено с електронен оригинал Национален фонд „Култура“. И доколкото думата непонятно е житейска категория в следващите редове тя ще намери своята правна тъждественост.

По силата на чл.27 ал.1 т.1 от ЗЗРК УС ръководи дейността на фонда,като приема правила за организация на работата си.

Съгласно чл.7 от Правилата за организацията на работата на Националния фонд „Култура“,обявяване на конкурси за предоставяне на средствата по Фонда, провеждането им, сключването на договори за финансово подпомагане на проекти в областта на културата и тяхното отчитане/Правилата/, на експертната комисия се предоставя електронен достъп до оценяваната конкурсна документация в електронната платформа на интернет страницата на НФК чрез създаване на специален профил за оценители.

Съгласно чл.8 ал.1 от Правилата, Заседанието на комисията по оценяване на постъпилите кандидатури се води в присъствието на експерт на НФК, който подпомага технически дейността на комисията. Експертните комисии може да заседават неприсъствено, чрез технически средства за връзка. По решение на Изпълнителния директор в комисииите може да се включи и наблюдаващ експерт по изпълняването на процедурата по оценка без право на глас и художествен коментар.

По силата на чл.8 ал.3 от Правилата, Експертната комисия съставя доклад за дейността си, като в него се включва и информацията за дейността на техническата комисия. Докладът се подписва от председателя. Към него се прилага електронна таблица, която съдържа:1. предложените за финансиране проекти, подредени в последователност според дадената им оценка в низходящ ред и размера на финансирането със средства от Фонда;2. проекти, които не са предложени за финансиране поради недостиг на средства, подредени в последователност според дадената им оценка в низходящ ред в продължение на реда по т. 1;3. неодобриени за финансиране проекти; 4. мотивите за решенията на комисииите по т. 1, 2 и 3. Съгласно ал.4 на посочената разпоредба Докладът по ал. 3 се предоставя на членовете на Управителния съвет на НФК по електронен път.

Докладът от дейността на експертната комисия не съдържа никакви мотиви относно посоченият проект съгласно изискването на т.4 на чл.8 ал.3 от Правилата. В този смисъл доклада е съставен в нарушение на посочената разпоредба.

Извън това и с оглед изложеното може да се приеме, че съгласно Правилата експертната комисия може да заседава неприсъствено, но докладът за дейността и следва да бъде подписан от председателя. Същото изискване е инкорпорирано и в нормативния текст на чл.9 ал.3 от Наредбата.

Т.е. за да произведе валидно, официално удостоверение действие доклада за

дейността на комисията не е необходимо да бъде подписван от членовете на комисията, но задължително следва да бъде подписан от председателя. Видно от данните по делото и изрично дадените показания, председателят на комисията не е подписвал физически изготвен окончателен вариант на доклад за дейността на комисията в съответен брой екземпляри. Подписал е разпечатан на хартиен носител протокол, в т.ч. бланков такъв, изпратен му от техническият експерт след даване задължителни указания за промяна на оценката му.

Подписаният хартиен носител е сканиран и изпратен обратно по електронен път.

Така положеният подпис обаче няма правна сила нито в хипотеза на чл.13 от Закона за електронния подпис и електронния документ, нито правна сила на собственооръчно положен физически подпис върху съответния документ. В този смисъл нормативното изискване за подписване на документа не е спазено.

Безспорно, свидетелят П.,председател на Експ.комисия заявява,че е подписала протокола с особено мнение по посоченият начин – чрез принтиране, подписване,сканиране и изпращане обратно на техническият сътрудник. Посоченото изявление в съдебно заседание обаче не може да санира липсата на валидно изразена воля, още повече, на фона на показанията на самата г-жа П., която заявява изрично,че волята и е опорочена и е наказана да подпише протокола с натиск от ръководството на НФК, посредством г-жа С. – експерт във фонда.

За съда е налице категоричност, че положеният от председателя П. подпис не е положен в съответствие с нормативните изисквания. Съгласно чл.179 от ГПК официален документ, издаден от длъжностно лице в кръга на службата му по установените форма и ред, съставлява доказателство за изявленията пред него и за извършените от него и пред него действия. Така, съдът е длъжен да приеме за доказани тези изявления или действия, които са направени от или пред длъжностно лице и са удостоверени в официален документ.

И за да не звучи вътрешно противоречиво – за съдът не е налице съмнение, че в крайна сметка г-жа П. е положила подписа си върху изпратен и по пощата документ. В този смисъл авторството на подписа е несъмнено и протокола не може да се изключи от доказателствения материал като неавтентичен.

Ето защо, както оспорването на протокола от дейността на техническата комисия,така и оспорването на протокола от дейността на експертната комисия следва да се отхвърлят.

Като продължение обаче следва да се приеме, че процесният протокол не материализира по надлежен ред изявлението на своят издател – в случая на председателя на комисията. Факта, че протокола не е изготвен в съответствие с нормативните изисква – в нарушение на чл.9 ал.3 Наредбата опорочава и последващото волеизявление на УС на НФК приело своето решение,така, както то е обективизирано в доклада на експертната.

Като следствие съдът приема и, че решението на УС на НФК е било прието при липса на процесуални предпоставки затова – надлежно изготвен и изпратен доклад от дейността на Експ.Комисия съобразно изискването на чл.9 ал.4 Наредбата, което е още едно самостоятелно основание за отмяна поради допуснато нарушение на производствените правила, редом с установената липса на мотиви в протокола на Експ.комисия и вече констатираните нарушения на чл.8б т.2,т.3,т.4 и т.5 от Наредбата.

Доколкото наличието на доклад от дейността е спазено формално, то не е налице абсолютна липса на процесуална предпоставка водеща до нищожност на последващото разпоредително волеизявление на УС. Фактът, че доклада не е изготвен и подписан в съответствие с нормативното изискуемото обаче, опорочава и води до унищожаване на волеизявлението на УС.

Следва да се добави още - видно от разискванията по т.б от описаният протокол за работата на УС на НФК от 21.11.2022г. /виж л.77 и сл.от делото/ в изказването на Б. П., изобщо неотразена като присъстваща в уводната страница на протокола, но чието присъствие впоследствие е обяснено с представяне доклада на Експ.Комисия пред УС, се съдържа едно изявление относно проектът на С. И. „който се класира на първо място до последните два дни“. Посоченият протокол е изготвен като „протокол № 23 от продължаващо редовно видео заседание на УС на НФК,състояло се на 21.11.2022г“. Известно е,че заседанието на УС на НФК е започнало и продължило в периода18-21.11.2022г. Видно от изказването, до датата на вземане на оспореното решение, очевидно проектът се е класирал на първо място. Срещу това изказване е налице единствено изказване от страна на Б.Т., че има правила и когато един проект е започнал не може да се нарушават правила.

Съгласно трайно установената практика на ВАС, при вземане на решение от колективен орган изказванията на отделни негови членове се приемат за мотиви на акта. В хипотезите на произнасяне на колективен орган, ВАС е имал възможността да постанови,че „За да се приеме, че актът е мотивиран, е необходимо изложената обосновка ясно да сочи какви са били съображенията на органа при постановяването му...Изразените на заседанието на ФС мнения, становища и съображения на отделните членове от състава на съвета, обуславящи постановления в неговото решение правен резултат, могат да се приемат за мотиви на крайния административен акт, ако изразяват мнение на мнозинството./виж Решение № 4390 от 21.04.2015 г. на ВАС по адм. д. № 2144/2015 г.,и др./.

Нещо повече, позоваването на Протокола от дейността на ЕКсп.комисия не може да замести мотивите на индивидуалния административен акт, тъй като от протокола не става ясно кое становище е докладвано, какво е съдържанието на проведеното обсъждане и кои факти и обстоятелства налагат приемане на решението. В този смисъл следва да се приеме, че освен като постановено при липса на положителна процесуална предпоставка, решението на УС е немотивирано, постановено в нарушение на чл.146 от АПК.

С оглед констатираните редица процесуални нарушения съдът не може да упражни преценка за материална законосъобразност на акта, която следва на първо място да се извърши през призмата на възможността на УС на НФК да променя вече поставени окончателни оценки от оценяващи експерти. И тук следва да се отвори допълнително скоба – след като по силата чал.9 ал.1 от Наредбата решенията на експертната комисия се приемат с мнозинство от повече от половината от всички членове, а съгласно чл. 8 от Наредбата/действала към дата на приемане на решението на комисията/, Експ.комисия оценява проектите съобразно критерии, посочени в условията за кандидатстване, като съгласно действалата норма на чл. 8б оценката на проектите се поставя именно от определените експерти, като дори при разминаване се провежда процедура по арбитражиране, след която оценката става окончателна, то разполага ли изобщо УС на НФК с дискрецията да извършва самостоятелно оценяване извън хипотезата на чл. 9а от Наредбата/каквато не е налице/.

Предвид обстоятелствата, че допуснатите дотук редица процесуални нарушения не позволяват решаване въпроса по същество, както и с оглед факта, че оценяване на проектното предложение предполага специфична художествено-аналитична компетентност в областта на изкуствата, съдът счита, че делото не може да бъде решено по същество а преписката следва да бъде изпратена на административния орган за продължаване на производствените правила в съответствие с разписаната процедура. При упражняване правомощията си, както Експертната комисия, така и УС на НФК следва да съобразят и дали към доклада от дейността на техническата комисия не следва да бъдат изготвени необходимите оценителни таблици, каквото всъщност изискване е изрично разписано с нормата на чл.8а от Наредбата.

Производството следва да продължи и да се развие в съответствие с указанията дадени с мотивите на настоящият акт, като съдът указва допълнително, че при осъществяване на дейността си административният орган и неговите помощни органи следва да документират своята дейност по начин позволяващ проследяемост и достъпност на документацията с оглед правото на защита на участниците в административното производство и с оглед принципа на добра администрация, принципа на достъпност, откритост и прозрачност съгласно чл. 12 АПК.

Като отчете своевременно заявеното искане за присъждане на съдебно-деловодни разноски от страна на жалбаподателя, дължими с оглед изхода от спора, както и отправеното от ответника възражение за тяхната прекомерност, съдът приема, че изхода от спора няма материални последици, а доколкото делото има материален интерес, то същият е опосреден и не настъпва като следствие от настоящото оспорване и в този смисъл адвокатското възнаграждение следва да се определи по реда на чл. 8 ал.3 от Наредба № 1/2004 на ВАДв.С. В съответствие с нормата на чл. 143 ал.1 от АПК, ответника следва да бъде осъден да заплати сумата от 1210лв. от които 1000лв. - адвокатско възнаграждение, 10лв.-заплатена държавна такса и 200лв. - заплатен депозит за разпит на свидетели.

С оглед всичко дотук изложеното и на основание чл.173 ал.2 предл.второ от АПК, административен съд С.-град,74 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение по протокол № 23 от продължаващо редовно видео заседание на УС на НФК, състояло се на 21.11.2022г., в частта по т.4 с която са приети резултатите по програма „Творческо развитие“, така, както са предложени от експертната комисия.

ИЗПРАЩА преписката на Управителния съвет на Национален фонд „Култура“ за продължаване на производствените действия при спазване на указанията на съда, дадени с мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Национален фонд "Култура" да заплати на С. И., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [жк], [жилищен адрес] сумата от 1210 /хиляда, двеста и десет/ лева, съдебно-деловодни разноски.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия: